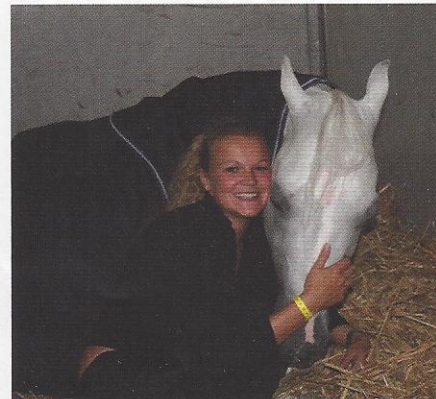


geldt: wat je echt wilt, kun je ook bereiken!" Van haar zwangerschapsverlof kwam niet veel terecht. Energiek als ze is stond ze drie dagen voor de bevalling nog paarden te longeren. Tien dagen na de bevalling was ze weer aan het werk op haar trainingsstal. Dat vond ze zelf wel een goede manier om weer snel in vorm te komen na de zwangerschap. Daarbij doet Mary wat ze het liefste doet. "Alleen als je iets doet wat je graag doet kan je het met succes doen". Liefde voor dieren ontwikkelde zich al toen ze een jong meisje was. "Ik leerde heel veel van een verwaarloosde en slecht behandelde Haflingermerrie. Door haar wist ik al gauw dat ik iets met paarden wilde gaan doen, maar niet precies wát". Ze deed een algemene opleiding tot paardenverzorgster en rijinstructrice en leerde veel tijdens diverse cursussen waaraan ze deelnam over de hele wereld. Daarbij maakte ze voor het eerst kennis met de Arabische Volbloed. "Ik wist meteen dat deze paarden voor mij waren gemaakt, of ik voor hen. Eén blik en het was gebeurd". Natuurlijk vindt ze bijna alle paardenrassen leuk, maar haar hart ligt bij de Arabische Volbloeden. Kort na de eerste kennismaking met de Arabier kreeg Mary een baan bij Gestüt Sax. Daar leerde ze Scott Allman kennen en samen begonnen ze in 1997 een trainingsstal, Specifically Equine Training Center genaamd. Het werd één van de succesvolste trainingsstallen van Duitsland. Talrijke kampioenen werden door het duo Lang/Allman gepresenteerd, waaronder Gelgelah Albadeia, wereldkampioenen Gazal Al Shaqab, Dakharo, Espano Estopa en Escape Ibn Navarone. Een bijzondere herinnering bewaart ze aan de sneeuw witte BS Specific (Sandstorm JC, uit de in Nederland

geboren Basara Saiyana M v. Mel Quelinka) met wie ze vele kampioenstitels behaalde, maar nog veel vaker door de Zuid-Duitse bossen galoppeerde.

"Het is moeilijk te zeggen welke paarden in mijn carrière als trainer het meest betekend hebben. Van het werken met de charismatische hengst Om El Abadan heb ik meer geleerd dan van welk mens ook! Een andere hengst is Marajj, met wie ik werkte toen hij net aankwam in Duitsland. Voor mij één van de allermooiste hengsten en ik was ook direct overtuigd van zijn kwaliteit als dekhengst". Mary heeft paarden voorgebracht in Amerika, Bahrein, Australië, Jordanië en nog veel meer landen. Ook bewaart Mary mooie herinneringen aan haar tijd in Egypte op stoeterij Albadeia van Dr. Nasr Marei. Ze denkt graag terug aan 2005 toen ze met Itlalah (Simeon Sharav) Junior kampioene werd op het Egyptian Event in Baden-Baden. Itlalah leeft nu bij Mary en is dragend van WH Justice voor 2011. Wat 2011 verder zal brengen weet ze niet. De stallen staan vol met rij- en showpaarden. Het reisbedje en de kinderwagen staan altijd paraat. In ieder geval zal ook dit seizoen Mary samen met dochter Junia en man Sascha op vele shows in Europa en het Midden-Oosten present zijn.



Jong geleerd is oud gedaan. Wanneer je zelf van Arabische paarden houdt is het een begrijpelijke wens dat je kinderen ook gek zijn op het mooiste paardenras op aarde.

HET KASPISCHE PAARD: EEN BLIK OP DE OER-ARABIER

Door Saskia Klaassen

Alle foto's ter beschikking gesteld door Nande Smit-Le Poole

In veel gevallen kun je als ouder je kind op je Arabiertje zetten omdat deze paarden niet al te groot en heel lief van karakter zijn. Maar om als kinderrijpony dienst te doen zijn ze vaak net een maatje te groot. Een Shetlander dan maar, een Dales, een Welsh? Vooral de laatste wordt nog wel eens gezien als een mini-Arabier. Maar er is een echte miniatuur Arabier die een ideale kinderpony is: *het Kaspische paardje*. En nee, het is géén pony.

In 1965 zocht Louise Firouz, een Amerikaanse die getrouwd was met de Iraniër Nancy Firouz en met hem in Iran was gaan wonen, voor haar kinderen geschikte pony's. Ze had een hippisch centrum in Iran gevestigd en merkte dat kinderen die paard wilden leren rijden de keuze hadden tussen Turkmeense paarden die vrij groot zijn of Mongoolse pony's die erg breed zijn en waarop kinderen alleen heel wijdbeens konden zitten.

Ze hoorde dat er in de buurt van de Kaspische Zee kleine paardjes te vinden waren die de boeren *Mouleki* of *Pouseki* noemden, 'kleine snuitjes'. Ze ging samen met een vriendin op zoek en vond uiteindelijk drie kleine paardjes, Ostad, Aseman en Alamara, die niets van pony's weghadden maar des te meer van de elegante Arabier. Hun eigenaren, plaatselijke boeren, waren arm en de paardjes waren ondervoed en slecht verzorgd. Louise Firouz slaagde er uiteindelijk in om 27 van deze paardjes te kopen en daaruit 32 zelf

te fokken in de periode 1965-1974. Ze noemde het nieuwe ras 'Kaspisch paard' naar het gebied waar ze vandaan kwamen.

De paardjes waren uitstekend geschikt als kinderrijpaardjes; ze waren comfortabel om op te

zitten, hadden goede gangen en sprongen uitzonderlijk goed. Bovendien waren ze heel lief voor kinderen en hadden ze een prettige maat van ongeveer 1m12. Ze konden zowel door jongere als wat oudere kinderen bereden worden en volwassenen konden ze aangespannen gebruiken. Ze hadden niet de ponyachtige 'naaimachinedraf' maar ruime rijpaardgangen en ze waren ongelooflijk sterk en taai met een groot uithoudingsvermogen. Louise vermoedde al snel dat ze met een oud, bijna uitgestorven ras te maken had en ze deed haar uiterste best het in stand te houden door zoveel mogelijk dieren te verzamelen en te fokken. Verder richtte ze een stamboek op. Wat echter vooral een wijs besluit van haar bleek, was ze te exporteren: naar de VS en Bermuda, waar haar vriendin die haar geholpen had met haar zoektocht woonde. In 1971 vierde de Shah van Iran het 2500-jarige bestaan van het Perzische Keizerrijk en nodigde daarvoor staatshoofden van vele landen uit. Prins Philip en prinses Anne van Engeland kwamen ook



NOVA Stables Kosrow, hengstveulen (Coalacre Shadon x Henden Kaykay)



Sirhowy Siamak, goedgekeurde geprimeerde dekhangst (Persicus Koucheh Khan x Sirhowy Asmanjuni)

en tijdens hun verblijf maakten ze een rit op de mooiste paarden van de Shah. Nancy Firouz en dochter Roshan reden mee en beiden reden op een Kaspisch paard. De prins en prinses waren diep onder de

indruk van de charme en de prestaties van de twee kleine paardjes die de grote paarden met gemak over het ruwe terrein konden bijhouden. Het was prins Philips interesse in het ras en zijn bezorgdheid over het geringe aantal ervan dat er toe leidde dat hij twee Kaspische paardjes cadeau kreeg: een drachtige merrie en een hengst. Dit leidde tot meerdere imports in Engeland.

En maar goed ook want de veranderende politieke situatie in Iran voorspelde niet veel goeds voor het Kaspische paardje. Al tijdens de laatste jaren van het regime van de Shah werd Louise gedwongen paarden af te geven aan de Royal Horse Society of Iran en haar hippisch centrum aan hen over te dragen. Tussen 1974 en 1978 slaagde Louise er nog in om nog 27 nieuwe paardjes te vinden en er 14 zelf te fokken. Ze probeerde zoveel mogelijk paardjes naar Engeland te exporteren want de donkere wolken van de revolutie pakten zich al samen. Toen het eenmaal zover was werden de Kaspische paarden die de Royal Horse Society had voor een appel en een ei geveild zonder Louise er in te kennen en kwam er een verbod op het houden van paarden.

Louise was machteloos en het voortbestaan van het ras lag nu in de handen van fokkers in het buitenland. In Iran heeft het ras erg geleden onder de oorlog met Irak, maar daarna is er wel wat hernieuwde belangstelling voor het ras gekomen en heeft Louise nog de kans gehad opnieuw te beginnen. Het is haar dochter Roshan die de fakkel van haar moeder heeft overgenomen.

Het grootste gevaar dat het Kaspische paard bedreigt is inteelt, omdat er maar zo weinig zijn, minder dan 1000 wereldwijd. Het ras is gebaseerd op een fokbasis van maar 26 paarden, namelijk die paarden die uit Iran gehaald konden worden. Er moet dus heel zorgvuldig gefokt worden met wat er nog is. Dit vereist van elke fokker een grote kennis van zaken.

Want het Kaspische paard is een heel bijzonder paard. Het bestaat vermoedelijk al heel lang; in het oude Perzische rijk van Darius (ong. 500 voor Christus) werd het afgebeeld als strijdwagenpaard. Genetisch onderzoek heeft aangetoond dat het in een zogenaamde 'voorouderlijke positie' staat in vergelijking met het Arabische paard en de Ahkal Teke. Dit betekent dat het van dezelfde wilde voorouders afstamt, maar eerder dan de andere oriëntaalse rassen zich afscheidde en bepaalde oude kenmerken kon behouden. Eén van die eigenaardigheden is een verder doorlopend voorhoofdsbeen dat in feite de basis vormt van de bij Arabieren zo gewenste 'jibbah'.

Een andere eigenaardigheid is dat het *wildkenmerken* zoals een aalstreep en beenstrepen kan vertonen zonder de dun-factor. Dit verschijnsel heb ik zelf maar één keer eerder gezien, en wel bij een zuiver Iraanse Arabier (Negine). Ook kan het naar binnen gekrulde oorpunten hebben, een eigenschap die bij de Arabier en de Ahkal Teke nog duidelijker zichtbaar is. Even als zij kan het Kaspische paard een lichte neiging tot onderhals hebben.

Omdat Kaspische paarden van oorsprong bergpaarden zijn is een neiging tot koehakkigheid aanwezig. Het kruis is licht hellend en de

staart niet zo hoog ingeplant als die van de Arabier, maar wordt over het algemeen wel van het lichaam af gedragen. Verder is het paardje smal, maar diep in de romp, en lijkt op dit punt meer op Ahkal Teke. Hoe klein het ook is, het Kaspische paard is géén pony. Het heeft de lichaamsverhoudingen van een paard met het kleinere hoofd en langere benen, en de schuine rijpaardschouder. De gangen zijn die van een rijpaard.

Voor mensen die show-Arabieren gewend zijn is het misschien moeilijk voor te stellen dat er zo'n nauwe verwantschap tussen het Kaspische en het Arabische paard bestaat. Het Kaspische paard ziet er niet showy of spectaculair uit.

Maar wie er oog voor heeft en authentieke Arabieren, rechtstreeks geïmporteerd uit hun landen van oorsprong, of in die landen zelf gezien heeft, ziet de Arabier in het Kaspische paard. Alle bovengenoemde, in wezen archaische kenmerken van de Oosterse rassengroep zijn bij beide rassen terug te zien en als je het Kaspische paard goed beschouwt begin je te begrijpen waar de oorspronkelijke schoonheid van de Arabier vandaan komt. M.a.w.: om de Arabier te begrijpen moet je goed naar een Kaspisch paard kijken.

Rest het probleem: waar dan wel? Moeten we naar Iran of Engeland? Welnee, u gaat gewoon naar Eext in Drenthe. Daar fokt Nanda Smit-le Poole van *Nova Stables* Kaspische paarden. Zij heeft een groot aantal Kaspische paardjes uit allerlei landen, tot aan Australië aan toe, gehaald om een zo groot mogelijke diversiteit te krijgen. Omdat inteelt, zoals gezegd, een groot gevaar is voor een ras dat uit minder dan 1000 dieren wereldwijd bestaat, streeft Nanda naar een zo groot mogelijke variatie binnen haar kudde. Zo berekent zij het inteeltpercentage van elke mogelijke paring om zo zorgvuldig mogelijk te werk te gaan en handhaaft zij ook verschillende typen en kleuren binnen haar kudde. Het Kaspische paard telt, zoals zo veel rassen, naast verfijndere typen ook wat robuustere. Schimmel of bruin komt veel meer voor dan vos, en weer minder dan vos komen zwart en dun voor. Juist daarom probeert Nanda meer valkkleurige (= dunfactor + bruin) paardjes te fokken. Verder zijn van de 26 'foundation horses' waar het ras buiten Iran mee begon 25 vertegenwoordigd in haar kudde.

Het instandhouden van dit bijzondere ras is een eerste prioriteit, maar daarnaast is ook heel belangrijk het onder de aandacht te brengen van paardenliefhebbers.

En zou dat niet iets zijn voor de kinderen van AVS-leden die net een maatje te klein zijn voor een Arabisch Volbloedpaard? Zo leren ze niet alleen paardrijden op een echte mini-Arabier, maar leren ze ook een oog ontwikkelen voor wat nou echt de kenmerken van een authentiek Oosters paard zijn. De bouw, de volbloedigheid, de gangen, het karakter, het is allemaal heel erg lijkend op die van de Arabier, maar dan in een ongepolijste vorm. Oer-Arabiërtjes dus. Want de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat wanneer u als levensdoel hebt het fokken van wereldkampioenen op de Salon du Cheval, een Kaspisch paard voor u en uw kinderen geen optie is. Ik raad u dan aan om voor uw kinderen Amerikaanse minipaardjes aan te schaffen die in alles, behalve in maat, showarabiërtjes zijn. Te klein om op te rijden, maar met vaak schitterende kleuren, zoals zilverappel, en met schattige theekopjessnuitjes. Er worden shows voor ze gehouden, gelijk Scottsdale.

Maar bent u meer van het rijden of gewoon een liefhebber van het ras om het ras zelf, en hoeven die rozetten en bekens voor u niet zo, behalve voor een dressuur- spring- of endurancewedstrijd of een race, dan is een Kaspisch paardje een leuk opstapje voor uw kind. Door diens onnavolgbare charme kan het al heel gauw een liefde voor het leven laten opbloeien, zodat uw kind of kinderen later verknocht blijven aan dit Oosterse paardje en zijn grotere neef, de Arabier.

Zo blijft de Arabierenliefde in de familie en heeft u uw opvolgers gekweekt, want jong geleerd is oud gedaan.